

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ
โรงเรียนวัดสามร่วม(ไพบูลย์ปัญญา)

สุนันทา โกรธา

โรงเรียนวัดสามร่วม(ไพบูลย์ปัญญา)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ธันวาคม 2561

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย   รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ
โรงเรียนวัดสามร่ม (ไพบูลย์ปัญญา)
ชื่อผู้วิจัย   นางสุนันทา โกธา
ปีที่วิจัย   ปีการศึกษา 2558-2560

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนวัดสามร่ม (ไพบูลย์ปัญญา) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสังเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบบันทึกการประชุมผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสังเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า 1. จากสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม การดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง และกรณีศึกษาสถานศึกษาพอเพียงที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ พบว่าการดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านมีความถี่สูงสุด ได้แก่ การเปิดโอกาสให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง พบว่ามีความถี่สูงสุดเท่ากัน 2 รายการ ได้แก่ หลักการ และการดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยข้อที่มีความถี่สูงสุดมีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ร่วมดำเนินงาน และการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ และสถานศึกษาพอเพียงที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศพบว่ามีค่าสูงสุดเท่ากัน 2 รายการ ได้แก่ หลักการ และการดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยด้านที่มีความถี่สูงสุดมีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการเปิดโอกาสให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การดำเนินงานด้านการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรเป็นไปโดยอิสระ เปิดเผย ความคิดเห็น และด้านที่มีค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสูงสุด ได้แก่ การเปิดโอกาสให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนวัดสามร่ม (ไพบูลย์ปัญญา) เชิงวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า 1) ความเหมาะสมของร่างรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรเป็นไปโดยอิสระ เปิดเผย 2) ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรเป็นไปโดยอิสระ เปิดเผย

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียง
สู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนวัดสามร่ม (ไพบูลย์ปัญญา) ปีการศึกษา 2558 พบว่า 1) การดำเนินงาน
การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
การให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเปิดโอกาสให้กลุ่มมีส่วนร่วม
ในการตัดสินใจ และ 2) ความพึงพอใจต่อการจัดและพัฒนาการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2559 พบว่า
1) การดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
ได้แก่ การดำเนินงานด้านการเปิดโอกาสให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ความพึงพอใจต่อการจัด
และพัฒนาการศึกษา โรงเรียนวัดสามร่ม (ไพบูลย์ปัญญา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา รายการที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน และ 3) จากการประชุมอิงผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ที่ประชุมมีมติ
รับรองรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนวัดสามร่ม
(ไพบูลย์ปัญญา)

5. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพอเพียงสู่ความเป็นเลิศ
โรงเรียนวัดสามร่ม (ไพบูลย์ปัญญา) ฉบับสมบูรณ์ มีส่วนประกอบ 4 ส่วน คือ 1) ชื่อรูปแบบ
2) ส่วนนำ 3) การดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ด้าน ได้แก่ (1) การเปิดโอกาสให้กลุ่ม
มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) ความเป็นอิสระในการทำงานที่รับผิดชอบ (3) การให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาบุคลากร (4) การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรเป็นไปโดยอิสระเปิดเผย และ (5) การให้
ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 4) แนวทางการใช้รูปแบบ มีส่วนประกอบ 2 ส่วน ได้แก่ (1) การ
ดำเนินงาน รายละเอียดการดำเนินงาน และ (2) การนำไปใช้ในสถานศึกษา